

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2026

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Schadevergoedingsrecht	5
Omgevingsrecht	6
Omgevingswet	6
Wabo	13
8.40- en 8.42-AMvB's	17
Natuurbescherming	18
Waterwet	20
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	21
Bijstand	23
Sociale zekerheid overig	24
Bestuursrecht overig	25
APV	25
AVG	25
Gezondheid	26
Open overheid	28
Openbare wegen	29
Verkeer	29
Vreemdelingenrecht	30
Asiel	30
Richtlijnen en verordeningen	33
Vreemdelingenbewaring	34

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2026, 1

MK CbB, 18-11-2025, [ECLI:NL:CBB:2025:608](#)

minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, verweerder.

Awb 1:3

BESLUIT. I.c. is de mededeling om de onderneming onder verscherpt toezicht te plaatsen geen besluit als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb. Omdat inspecties feitelijke handelingen zijn, zijn de beslissingen om de onderneming onder verscherpt toezicht te stellen en het verscherpte toezicht te verlengen niet op rechtsgevolg gericht. Verwijzing naar uitspraak CbB, 17-12-2024, [ECLI:NL:CBB:2024:919](#) (r.o. 3.5.5). Er bestaat ook geen aanleiding om de mededelingen over (de verlenging van) het verscherpte toezicht gelijk te stellen met een besluit. De minister stelt de hoogte van de kosten en de betalingstermijn vast bij separate kostenbeschikking waartegen bezwaar en beroep openstaan. Het is voor de onderneming niet onevenredig bezwarend om de kostenbeschikking af te wachten, tegen dat besluit rechtsmiddelen aan te wenden en in dat kader de rechtmatigheid van het verscherpte toezicht aan de orde te stellen.

JnB 2026, 2

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 08-12-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6771](#)

directie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR), verweerder.

Awb 1:3

BESLUIT. I.c. is de brief van verweerder van 31 oktober 2025 waarin is vermeld dat verzoeker vóór 23 januari 2026 een rijvaardigheidsonderzoek moet ondergaan, geen besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb, omdat de brief niet op rechtsgevolg is gericht. De brief strekt tot feitelijke vaststelling van de datum waarop het rijvaardigheidsonderzoek zal plaatsvinden. Dat verzoeker dit onderzoek moet ondergaan, en verplicht is om op de door verweerder gestelde datum te verschijnen, vloeit voort uit het besluit tot oplegging van het onderzoek. De brief van 31 oktober 2025 is hiervan slechts de concrete invulling.

JnB 2026, 3

MK Rechtbank Gelderland, 29-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11375](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, verweerder.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. NATUURBESCHERMING. Weigering intrekking natuurvergunning kolen- en biomassa gestookte elektriciteitscentrale. I.c. wordt geoordeeld dat Stichting MOB gelet op de doelstellingen en de feitelijke werkzaamheden aan te merken is als belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb.

PROCESBELANG. I.c. is de oude natuurvergunning vervangen door de nieuwe natuurvergunning. Als de rechtbank het bestreden besluit zou vernietigen, en het college dus een nieuw besluit op de aanvraag zou moeten nemen, dan zou het college de aanvraag slechts kunnen weigeren. De natuurvergunning waarvan om intrekking is verzocht bestaat immers niet meer. Voor zover de oude natuurvergunning met terugwerkende kracht moet worden ingetrokken, is dit een uitbreiding van het aan dit geschil ten grondslag liggende verzoek tot intrekking van de vergunning. Geconcludeerd wordt dan ook dat eisers hun doel,

intrekking van de oude natuurvergunning, niet langer kunnen bereiken. Een eventuele vernietiging van de nieuwe natuurvergunning voor een nieuw project betreft een onzekere toekomstige gebeurtenis, die niet maakt dat op dit moment procesbelang bestaat.

JnB 2026, 4

MK ABRS, 24-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6332](#)

de Dienst Toeslagen (voorheen: de Belastingdienst/Toeslagen).

Awb 6:21 lid 1

INTREKKING (HOGER) BEROEP. TOESLAGEN. Toekenning compensatiebedrag. Wil de indiener zijn beroep rechtsgeldig intrekken, dan dient hij dit onvoorwaardelijk en ongeclausuleerd aan de bestuursrechter kenbaar te maken. I.c. heeft appellante bij brief de Afdeling geïnformeerd over het bestaan van de vaststellingsovereenkomst (vso) tussen de Staat der Nederlanden en appellante, en kenbaar gemaakt dat zij haar hoger beroep handhaaft. Omdat appellante de Afdeling daarmee niet onvoorwaardelijk en ongeclausuleerd heeft laten weten dat zij haar hoger beroep intrekt, kan van een rechtsgeldige intrekking geen sprake zijn. Wat partijen in de vso daarover hebben afgesproken doet hieraan niet af. Dit betreft een civielrechtelijke overeenkomst tussen appellante en de Staat die geen directe doorwerking kent in deze bestuursrechtelijke procedure.

PROCESBELANG. Gelet op wat partijen in de vso zijn overeengekomen, wordt vastgesteld dat de schade waarover appellante in hoger beroep nog procedeert, inmiddels is vergoed middels het in de vso afgesproken compensatiebedrag. Dat, zoals appellante stelt, het voor haar niet duidelijk was dat de vso gevolgen kon hebben voor de nog lopende (hoger)beroepsprocedures gelet op de in de vso opgenomen finale kwijting, doet, wat van dat standpunt ook zij, daaraan niet af. Gelet op het bovenstaande wordt geoordeeld dat het doel dat appellante met deze procedure wilde bereiken - namelijk de schade vergoed krijgen die zij heeft geleden als gevolg van de kinderopvangtoeslagaffaire - is bereikt met het sluiten van de vso. Haar belang bij een uitspraak is daarmee komen te vervallen.

JnB 2026, 5

ABRS, 24-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6379](#)

college van burgemeester en wethouders van Baarle-Nassau.

Awb 8:69a

Activiteitenbesluit milieubeheer 2.17

RELATIVITEITSVEREISTE. Afwijzing handhavingsverzoek. I.c. slagen de gronden van appellanten over geluidhinder niet. Zij voeren aan dat Aldi en Albert Heijn te veel geluidhinder produceren en daarmee artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit milieubeheer overtreden. In aanvulling op eerdere rapporten van Agel Adviseurs, wijzen zij op het Adviesmemo geluidsaspecten van De Roever omgevingsadvies. Net als deze rapporten sluit dit memo niet aan bij de feitelijke situatie, maar bij de fictieve situatie van de woningen die appellanten willen bouwen in hun pand. Dat uit die geluidonderzoeken zou volgen dat op andere wel feitelijk bestaande woningen in de buurt overtreding van geluidvoorschriften plaatsvindt, is geen aspect waarop appellanten zich met succes kunnen beroepen. Het relativiteitsvereiste van artikel 8:69a van de Awb verzet zich daartegen.

JnB 2026, 6

Rechtbank Midden-Nederland, 11-12-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6620](#)

college van burgemeester en wethouders van Bunschoten, verweerder.

Awb 7:1a

RECHTSTREEKS BEROEP. Dwangsombesluiten voor bouwen schuur zonder omgevingsvergunning. I.c. hebben eisers na afloop van de hoorzitting in bezwaar het college schriftelijk verzocht om de garage planologisch onderdeel uit te laten maken van het hoofdgebouw. Het college heeft een feitelijk antwoord gegeven op het verzoek van eisers. Tegen de brief van het college hebben eisers bezwaar gemaakt. Het college heeft de rechtbank verzocht om met toepassing van artikel 7:1a van de Awb het bezwaar van eisers tegen de feitelijke mededeling van het college dat de garage geen deel uitmaakt van het oorspronkelijke hoofdgebouw niet-ontvankelijk te verklaren. Het verzoek van het college om rechtstreeks beroep wordt afgewezen. Vastgesteld wordt dat de gemeenteraad het bevoegde orgaan is voor het vaststellen en wijzigen van het Omgevingsplan. Dat leidt ertoe dat het college onbevoegd is om op het verzoek van eisers te beslissen en dat de nog te nemen beslissing op bezwaar naar verwachting die strekking zal hebben. Het college zal het verzoek van eisers daarom moeten doorsturen naar de gemeenteraad. De brief van het college kan hooguit worden gekwalificeerd als een feitelijke handeling, namelijk de weigering om het verzoek door te sturen naar de gemeenteraad.

JnB 2026, 7

CBb, 18-11-2025, [ECLI:NL:CBb:2025:611](#)

Awb 8:119

HERZIENING. VERZET. I.c. wordt het verzet ongegrond verklaard. De (gestelde) feiten en omstandigheden die de ondernemingen in het kader van het verzoek om herziening naar voren hebben gebracht, zijn geen feiten en omstandigheden als bedoeld in artikel 8:119 van de Awb. Voor een deel van de gestelde feiten, te weten de gevolgen van de gestelde verdachtmaking en labelling, is, nog los van de vraag naar het bewijs daarvan, het verband niet toegelicht met de zaken die hebben geleid tot de uitspraken waarvan herziening wordt gevraagd. Wat de ondernemingen verder over de uitspraken naar voren hebben gebracht, strekt ertoe deze uitspraken ter discussie te stellen en daarover een hernieuwde discussie te openen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2026, 8

Rechtbank Gelderland, 19-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11231](#)

college van burgemeester en wethouders van Arnhem, verweerder.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden 6

REDELIJKE TERMIJN. Verlenen omgevingsvergunning. I.c. heeft de behandeling van de totale procedure vanaf de ontvangst van het bezwaarschrift tot aan deze uitspraak twee jaar en drie weken geduurd. De redelijke termijn voor de bezwaar- en beroepsfase is in beginsel gezamenlijk twee jaar, tenzij er omstandigheden zijn die een langere duur rechtvaardigen. Daarvan is in dit geval sprake. De procedure bij de rechtbank heeft door de proceshouding van de gemachtigde van eiseres – een advocaat - nodeloos drie maanden langer geduurd. De rechtbank heeft namelijk aan partijen voorgehouden dat de rechtbank zich voldoende voorgelicht achtte om in deze zaak zonder zitting uitspraak te doen. Eiseres heeft vervolgens via haar gemachtigde expliciet om een zitting verzocht, waarna de gemachtigde op vrijdagmiddag (voordat de zitting op maandagochtend plaatsvindt) mededeelt niet te zullen verschijnen omdat hij vindt dat de zaak voldoende is toegelicht. Gezien deze feiten oordeelt de rechtbank dat de procedure door het optreden van de gemachtigde van eiseres onnodig langer heeft geduurd. De rechtbank vindt daarom dat in dit geval, met een termijn van twee jaar en een maand, de redelijke termijn niet is overschreden. Eiseres heeft dus geen recht op een schadevergoeding.

Zie in dit verband ook de uitspraak van deze rechtbank van 18-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11123](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2026, 9

Rechtbank Noord-Nederland, 23-12-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:5454](#)

college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Drenthe.

Omgevingswet 4.3 lid 1

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 11.111, 11.129

OMGEVINGSWET. NATUUR. HANDHAVING. DWANGSOM. OVERTREDING. VELLEN EN HERPLANTPLICHT. Eiser moet een deel van zijn perceel herbeplanten met bomen voor 1 juni 2026. I.c. wordt geoordeeld dat eiser artikel 11.29 van het Bal heeft overtreden, omdat hij de grond waarop de bomen stonden niet binnen drie jaar heeft herbeplant. Het perceel is niet in zijn geheel aan te merken als erf of tuin in de zin van artikel 11.111 van het Bal. Er is geen sprake van het dunnen van een houtopstand. De last is niet onuitvoerbaar of onevenredig.

[...] 3.2. De rechtbank is met het college van oordeel dat het perceel niet in zijn geheel is aan te merken als erf of tuin in de zin van artikel 11.111 van het Bal. De rechtbank overweegt hierover als volgt.

3.2.1. Het woord 'erf' is in het Bal en in de Omgevingswet niet gedefinieerd. In bijlage I van het Bal wordt wel een definitie gegeven van 'gebouwerf', maar dit begrip wordt gebruikt in artikel 3.3a van het Bal en is daarom naar het oordeel van de rechtbank niet relevant voor toepassing van het begrip 'erf' in artikel 11.111 van het Bal. Ook het woord 'tuin' is niet gedefinieerd in het Bal.

3.2.2. In het normale spraakgebruik wordt erf gezien als grond die bij een huis hoort. Dit volgt ook uit de omschrijvingen van het woord erf in het Van Dale Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal (Van Dale) waarin onder andere staat dat het gaat om een 'al of niet omheind, onbebouwd stuk grond, behorend bij een huis, m.n. een boerenwoning.' Een tuin is volgens Van Dale: 'omheind of afgeperkt stuk grond dat hoort bij een huis en dat daaraan sluit of het omgeeft, waar bloemen gekweekt of groenten enz. geteeld worden'. Naar het oordeel van de rechtbank is bij de uitleg van dit begrip de feitelijke situatie van belang. Daarbij kunnen kadastrale grenzen een rol spelen, maar deze zijn niet doorslaggevend. Het college heeft terecht gewezen op de functionele relatie tussen de grond en het huis. Gekeken moet worden naar de inrichting en het gebruik van de grond, ten tijde van het vellen.⁴

[...] 3.2.5. Hieruit volgt dat eiser artikel 11.129 van het Bal heeft overtreden, omdat hij de grond waarop de bomen stonden niet binnen drie jaar heeft herbeplant. Het college was bevoegd om een last onder dwangsom op te leggen. De beroepsgrond van eiser slaagt niet.

Is er sprake van dunning?

[...] 4.1. De regels over de herplantplicht gelden niet voor het dunnen van houtopstanden ter bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand.⁵ Met het college is de rechtbank van oordeel dat niet is gebleken dat de bomen zijn verwijderd om de bomen die blijven staan een betere kans te geven. Uit de overgelegde foto's blijkt dat eiser na de velling het perceel heeft ingericht als weide en een paardenbak heeft aangelegd. De bomen die zijn overgebleven zijn solitaire bomen en maken geen deel meer uit van een houtopstand als geheel (bos), zoals dat voor het kappen aanwezig was. De beroepsgrond slaagt niet. [...]

JnB 2026, 10

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 23-12-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:5497](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Fryske Marren.

Omgevingswet 5.1 lid 1 onder a

Bestemmingsplan Buitengebied Noord-2017

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. OVERTREDING. Opleggen last onder dwangsom in verband met nevenactiviteiten agrarisch bedrijf. Naar voorlopig oordeel is de ruimtelijke onderbouwing, naast het bestemmingsplan, maatgevend voor de nevenactiviteiten die op het bedrijf zijn toegestaan. Verwijzing naar ABRs 28-11-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:5794](#). Nu de nevenactiviteiten niet overeenkomen met het gebruik dat op basis van de ruimtelijke onderbouwing is vergund in de omgevingsvergunning is sprake van gebruik in strijd met omgevingsplan en daarmee van een overtreding van artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet, waartegen het college bevoegd is om handhavend op te treden.

[...] Is er sprake van een overtreding?

Waaraan moet worden getoetst?

6. Verzoekster stelt dat het college ten onrechte toetst aan de beschrijving van activiteiten in de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning uit 2020. Volgens verzoekster kan de ruimtelijke onderbouwing, gelet op jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling), niet het normatieve kader zijn¹. Als het college de nevenactiviteiten verder had willen beperken, dan had daarover een voorschrift moeten worden opgenomen in de vergunning. Het college heeft ook nooit eerder aangegeven dat de ruimtelijke onderbouwing de norm vormt.

Verzoekster voert verder aan dat zij altijd is uitgegaan van de criteria in artikel 3.6.6 van de planvoorschriften (zie rechtsoverweging 3). De activiteiten zijn ondergeschikt aan de agrarische bedrijfsvoering.

[...] 6.2. Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter is de ruimtelijke onderbouwing, naast het bestemmingsplan, maatgevend voor de nevenactiviteiten die op het bedrijf zijn toegestaan.

Daarbij overweegt de voorzieningenrechter als volgt.

6.2.1. Uit de uitspraak van de Afdeling van 28 november 2025³ volgt dat de omgevingsvergunning alleen geldt voor gebruik dat in de aanvraag is beschreven en waarvan de aanvaardbaarheid is beoordeeld in de ruimtelijke onderbouwing. Overigens is in de verleende vergunning ook aangegeven dat de ruimtelijke onderbouwing daarvan onderdeel uit maakt.

6.2.2. Anders dan verzoekster ter zitting heeft gesteld, kan de voorzieningenrechter niet uit de uitspraak afleiden dat deze alleen betrekking heeft op andersoortig gebruik en niet op een andere omvang, intensiteit en frequentie van hetzelfde gebruik. De omvang, intensiteit en frequentie van het vergunde gebruik zijn in de ruimtelijke onderbouwing juist bepalend voor de aanvaardbaarheid van dat gebruik in afwijking van het bestemmingsplan.

6.2.3. Dat verzoekster aan de in artikel 3.6.6. van de planvoorschriften opgenomen criteria voldoet kan, wat daar ook van zij, niet tot een ander oordeel leiden. Deze criteria vormen het beoordelingskader voor het al dan niet verlenen van een afwijkingsvergunning. Dit betreft een discretionaire bevoegdheid van het college. Er bestaat geen recht op een afwijkingsvergunning indien aan de genoemde criteria wordt voldaan.

Is de afwijkingsvergunning eenmaal verleend, dan is het in de (ruimtelijke onderbouwing van de) verleende afwijkingsvergunning beschreven gebruik maatgevend voor de nevenactiviteiten die verzoekster mag uitvoeren. [...]

JnB 2026, 11

Rechtbank Midden-Nederland, 19-12-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6815](#)

minister van Justitie en Veiligheid, verweerder.

Omgevingswet 5.42

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.104 lid 1 onder c

OMGEVINGSWET. NATUUR. JACHTGEWEERACTIVITEIT. Intrekking jachtake. I.c. wordt geoordeeld dat met het door eiser aangedragen tegenbewijs twijfel is gezaaid aan de juistheid van het proces-verbaal van de boa ten aanzien van de vraag of het geweer van eiser verpakt was. Daarmee is dan ook onvoldoende vast komen te staan dat het onverpakte dubbelloops hagelgeweer van het merk Beretta dat op het biljart lag, aan eiser toebehoorde. Niet kan worden uitgesloten dat dit het geweer van jager 5 is geweest. Omdat de bewijslast bij een besluit met een belastend karakter, zoals hier het geval, zwaarder is moet eiser het voordeel van de twijfel krijgen. Omdat dit betekent dat de intrekking van eisers jachtake niet in stand kan blijven, komt de rechtbank niet toe aan een beoordeling van de overige beroepsgronden van eiser (over de belangenafweging). Gegrond beroep.

JnB 2026, 12

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 16-12-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6680](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente [plaats], verweerder.

Omgevingswet (Ow) 5.40 lid 2 onder d

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. INTREKKING. VOVO. SPOEDEISEND BELANG. Intrekking omgevingsvergunningen voor het verbouwen van panden. Op grond van artikel 5:40, tweede lid en onder d van de Ow is het college bevoegd om een omgevingsvergunning in te trekken als er gedurende een jaar geen activiteiten zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning. Het is vaste rechtspraak van de ABRS dat er pas sprake is van 'bouwen' als er een constructieve handeling wordt verricht, waarbij een constructie van enige omvang wordt gemaakt die bedoeld is om ter plaatse duurzaam aanwezig te zijn. Dat betekent dat voorbereidende werkzaamheden, maar ook het bouwrijp maken van de grond en het slaan van damwanden, geen activiteiten zijn die worden verricht met gebruikmaking van (een van) de vier aan verzoeker verleende omgevingsvergunning. Verwijzing naar ABRS 16-01-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:69](#). Afwijzing vovo want geen sprake van onverwijlde spoed. Eiser zal de vergunningen niet eerder gaan gebruiken dan na de zomer van 2026, en tegen die tijd heeft de rechtbank al lang uitspraak gedaan in de bodemprocedure. Bovendien is intrekking van de vergunningen niet onomkeerbaar.

JnB 2026, 13

Rechtbank Den Haag, 02-12-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:24405](#)

college van burgemeester en wethouders van Pijnacker-Nootdorp.

Omgevingswet

Invoeringswet Omgevingswet 4.3 aanhef en onder a

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. OVERGANGSRECHT. WABO. WIJZIGING VAN ONDERGESCHIKTE AARD. Verlenen omgevingsvergunning bouwen 39 garageboxen. De aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend op 22 juni 2022. De gewijzigde aanvraag

van 27 juni 2024 betreft een wijziging van de aanvraag met wijzigingen van ondergeschikte aard. Dat betekent dat in dit geval de Wabo van toepassing blijft.

JnB 2026, 14

Tussenuitspraak Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 17-09-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:9135](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Drimmelen, college.

Omgevingswet (Ow) 5.1 lid 1 onder a, lid 2 onder a, onder b, 16.15a, onder b, onder 1, 16.15b, 16.16

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BOPA. BINDEND ADVIESRECHT

GEMEENTERAAD. Verlenen omgevingsvergunning realiseren crisisnoodopvang. Artikel

16.15b Ow laat geen ruimte voor het college om anders te beslissen dan conform het advies van de gemeenteraad.

De rechtbank dient steeds ambtshalve te beoordelen of het in artikel 16.15a, onder b, onder 1o bedoelde aanwijzingsbesluit voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten in een concreet geval noopt tot een adviesrecht van de gemeenteraad.

Omdat het college door artikel 16.15b Ow geen ruimte heeft om anders te beslissen dat door de raad in haar advies is bepaald, dient de raad ook bij de behandeling van bezwaren volledig betrokken te worden, zodat het college ten minste de bezwaren en het verslag van de hoorzitting en -indien van toepassing- het advies van de bezwaarschriftencommissie aan de gemeenteraad moet voorleggen.

[...] In artikel 16.16 Ow is bepaald dat het college in een aantal gevallen slechts tot vergunningverlening mag overgaan als andere bestuursorganen een instemmend advies hebben gegeven. In afwijking daarvan is in artikel 16.15b Ow bepaald dat het advies van de gemeenteraad door het college in acht moet worden genomen. Dit artikel laat geen ruimte voor het college om anders te beslissen dan conform het advies van de gemeenteraad. De rechtbank verwijst daarvoor ook naar de toelichting bij het gewijzigd amendement (Kamerstukken II, 34986, nr. 53) waarin wordt aangegeven dat het advies van de gemeenteraad bindend is. Weliswaar wordt in de daarop volgende parlementaire behandeling die binding enigszins genuanceerd door vooral te benadrukken dat bij een negatief advies de vergunning geweigerd moet worden, maar gelet op de wettekst en de toelichting op het amendement kan de conclusie niet anders zijn dan dat de wetgever heeft willen regelen dat het college ook gebonden is aan een positief advies. Dat laat overigens onverlet dat bij een gecombineerde vergunningaanvraag voor meer activiteiten dan alleen de omgevingsplanactiviteit het college in afwijking van een positief advies van de raad een omgevingsvergunning kan weigeren, als een andere activiteit daar aanleiding voor geeft.

Ter zitting heeft het college nog gewezen op de regeling in art. 16.85, tweede lid onder b Ow, waarin is bepaald dat een besluit over instemming als bedoeld in art. 16.16 Ow onderdeel uitmaakt van het besluit waartegen beroep is ingesteld en niet zelfstandig appellabel is. Het college leidt daaruit af dat zij ruimte heeft om af te wijken van een positief advies van de raad. Anders dan het college meent, is deze regeling hier niet van toepassing, nu het hier gaat om een (bindend) advies als bedoeld in artikel 16.15b Ow en niet over een besluit of advies als bedoeld in artikel 16.16 Ow.

Artikel 16.15a, onder b, onder 1°, van de Ow bepaalt dat de gemeenteraad – bij een aanvraag tot verlening van een omgevingsvergunning – als adviseur geraadpleegd moet worden in de door de gemeenteraad aangewezen gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Als een college ten onrechte de raad niet om advies vraagt, ontbreekt de bevoegdheid van het college om op de vergunningaanvraag te beslissen. Gelet daarop dient de rechtbank steeds ambtshalve te beoordelen

of het in artikel 16.15a, onder b, onder 1o bedoelde aanwijzingsbesluit voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten in een concreet geval noopt tot een adviesrecht van de gemeenteraad. Het gevolg van de keuze van de wetgever is dat de gemeenteraad volledig geïnformeerd moet zijn voordat zij advies kan geven. Het college zal naast de aanvraag dan ook alle zienswijzen en adviezen aan de raad moeten zenden. Het college blijft wel het bevoegde orgaan om op de aanvraag te beslissen; de stelling van eisers 1 dat zij over hun zienswijze niet door het college, maar door de gemeenteraad gehoord hadden moeten worden, is dan ook onjuist.

Het college kan ervoor kiezen om in een concreet geval de uitgebreide voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Awb van toepassing te verklaren. In deze zaak heeft het college dit niet heeft gedaan, zodat op deze aanvraag de reguliere procedure van toepassing is. Dat betekent ook dat tegen het primaire besluit bezwaar openstond.

Omdat het college door artikel 16.15b Ow geen ruimte heeft om anders te beslissen dat door de raad in haar advies is bepaald, dient de raad ook bij de behandeling van bezwaren volledig betrokken te worden, zodat het college ten minste de bezwaren en het verslag van de hoorzitting en -indien van toepassing- het advies van de bezwaarschriftencommissie aan de gemeenteraad moet voorleggen. Zolang de raad haar advies niet wijzigt, is het college immers gehouden om dat advies te volgen. Ook hier geldt dat -anders dan eisers 1 menen- de raad niet zelf de bezwaarmakers hoeft te horen. [...] In deze zaak gaat het om een crisisnoodopvang die op een industrieterrein wordt gerealiseerd, wat het vorenstaande bevestigt. Het college had derhalve over de aanvraag advies moeten vragen aan de raad. Dit is niet gebeurd, maar het college heeft dit gebrek hersteld door in de bezwaarfase alsnog advies te vragen aan de raad.

[...] Uit de stukken leidt de rechtbank af dat de raad in ieder geval beschikte over de aanvraag en een toelichting op de procedure door het college, maar uit de stukken valt niet op te maken of de raad bekend was met de zienswijzen en bezwaarschriften en in ieder geval kon de raad niet bekend zijn met de hoorzitting en het advies van de bezwaarschriftencommissie, omdat de raad al op 10 oktober 2024 haar advies heeft gegeven en de hoorzitting pas op 15 oktober 2024 plaatsvond. Met het positieve advies van de raad van 10 oktober 2024 is het hiervoor geconstateerde gebrek dus niet volledig hersteld. De rechtbank zal het college in de gelegenheid stellen om dit gebrek alsnog te herstellen door toepassing te geven aan artikel 8:51a, eerste lid Awb. De rechtbank zal het college in de gelegenheid stellen om aan de raad te vragen of zij, kennisnemend van de zienswijzen, de bezwaarschriften, het verslag van de hoorzitting en het advies van de bezwaarschriftencommissie, bij haar advies van 10 oktober 2024 blijft. Als de raad tot een gewijzigd advies komt, zal het college moeten aangeven welke gevolgen dat heeft voor het bestreden besluit. In beginsel zal de rechtbank zonder tweede zitting uitspraak doen op de beroepen. [...]

JnB 2026, 15

Tussenuitspraak MK Rechtbank Midden-Nederland, 14-10-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:5410](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:2, 8:69a

Omgevingswet 5.1 lid 2 aanhef en onder g

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 11.54 lid 1 onder a en b

OMGEVINGSWET. FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT. Verlenen omgevingsvergunning opzettelijk beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen das om geplande woningbouw mogelijk te maken. BELANGHEBBENDHEID EN RELATIVITEIT. I.c. kunnen eisers als belanghebbenden worden aangemerkt en staat de relativiteit niet in de weg aan de

beoordeling van het beroep. Voor beide eisers geldt immers dat de afstand van hun woning tot het plangebied minder dan 50 meter is. Verwijzing naar voorheen geldende toetsingskader voor soortenbescherming onder de Wnb, welke uitgangspunten ook toepasbaar zijn op de gelijkkluidende bepalingen over soortenbescherming in de Omgevingswet en bijbehorende wetten. **DWINGENDE REDEN VAN GROOT OPENBAAR BELANG. ANDERE BEVREDIGENDE OPLOSSINGEN. GUNSTIGE STAAT INSTANDHOUDING.** De omgevingsvergunning bevat gebreken in de motivering van de noodzaak voor het realiseren van de beoogde woningen op deze locatie en de motivering van het ontbreken van andere bevredigende oplossingen. Gelegenheid om geconstateerde gebreken te herstellen.

JnB 2026, 16

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 30-07-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:6233](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Harderwijk.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2

Beleidsregel van de gemeenteraad van de gemeente Harderwijk houdende regels omtrent meer waarde te geven en tegelijkertijd het landschap te ontdoen van ontsierende gebouwen, verval en ongewenst gebruik (beleidsregel)

OMGEVINGSWET. BOPA. ETFAL. BELEIDSREGEL. Verlenen omgevingsvergunning bouw woningen. I.c. wordt geoordeeld dat het college heeft gehandeld in strijd met de beleidsregel waarin is geregeld wanneer nieuwe woningen worden toegestaan. Niet (bestuursrechtelijk) is uitgesloten dat vergunninghouders in de toekomst op het perceel een paardenhouderij starten. Geoordeeld wordt dat het college dit – als het van oordeel is dat beëindiging van de paardenhouderij nodig is in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties – in het kader van de rechtszekerheid dient te borgen in de omgevingsvergunning door dit als voorschrift aan de vergunning te verbinden. Ook aan voorwaarde 12 van de beleidsregel wordt niet voldaan. Het is niet mogelijk om een voorwaardelijke verplichting op te nemen in een omgevingsvergunning, maar dat laat onverlet dat het wel mogelijk en op grond van de beleidsregel aangewezen is om dit te borgen door middel van een vergunningvoorschrift, zodat het college handhavend zou kunnen optreden als niet wordt voldaan aan het landschappelijk (erf)inrichtingsplan.

JnB 2026, 17

Rechtbank Gelderland, 19-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11544](#)

college van burgemeester en wethouders van West Betuwe, verweerder.

Omgevingswet

Invoeringswet Omgevingswet

Wet bodembescherming 13, 27, 88, 95

Aanvullingswet bodem Omgevingswet 3.2a

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. BODEM. Afwijzing handhavingsverzoek artikel 13 Wbb. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet, de Invoeringswet Omgevingswet en de Aanvullingswet bodem Omgevingswet in werking getreden. Op grond van artikel 3.2a van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet zijn, op gevallen waarin de veroorzaakte verontreiniging of aantasting als bedoeld in artikel 13 van de Wbb voor het tijdstip van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is veroorzaakt, de artikelen 13, 27, 88 en 95 van de

Wbb, zoals die luidde voor het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet van toepassing. Op 8 januari 2024 heeft eiser een verzoek tot handhavend optreden ingediend bij het college. In dit verzoek heeft eiser gesteld dat de gemeente op 1 juni 2023 handelingen heeft verricht waarbij het vulpunt inclusief de verbindingen met de onderliggende tanks naar beneden zijn gedrukt en daarmee zijn beschadigd. Dit heeft volgens eiser mogelijk tot een bodemverontreiniging geleid en daarmee heeft de gemeente onder meer artikel 13 van de Wbb overtreden. Dat betekent dat op het verzoek op handhaving het recht, waaronder de Wbb, zoals dat gold vóór 1 januari 2024 van toepassing blijft.

BEVOEGDHEID RECHTBANK. I.c. wordt overwogen dat tot 1 januari 2024 de ABRS op grond van artikel 8:6, eerste lid, in samenhang met artikel 2 van bijlage 2 van de Awb, zoals die op dat moment gold, in ieder geval bevoegd was in eerste en enige aanleg kennis te nemen van een beroep tegen een besluit op grond van de Wbb. Met de op 1 januari 2024 in werking getreden Aanvullingswet bodem Omgevingswet is de Wbb ingetrokken en de Awb gewijzigd in die zin dat in artikel 2 van bijlage 2 van de Awb het onderdeel 'Wet bodembescherming' is vervallen. Uit artikel 3.2a van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet volgt niet, anders dan bijvoorbeeld uit de artikelen 3.1 en 3.2 van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet die als titel 'eerbiedigend overgangsrecht' hebben, dat al het recht zoals dat gold vóór 1 januari 2024 van toepassing blijft op een voor dat tijdstip veroorzaakte verontreiniging of aantasting als bedoeld in artikel 13 van de Wbb. Het primaire besluit en de beslissing op bezwaar zijn genomen na 1 januari 2024. Dat betekent onder meer dat de Awb, zoals die geldt na 1 januari 2024, van toepassing is. Omdat de Wbb niet meer in artikel 2 van bijlage 2 van de Awb is opgenomen, is niet de Afdeling maar de rechtbank bevoegd om kennis te nemen van het beroep van eiser tegen de beslissing op bezwaar. Verwijzing naar Kamerstukken II 2017/18, 34864, nr. 3, p. 81-82.

Overige jurisprudentie Omgevingswet:

- Voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam, 31-12-2025, [ECLI:NL:RBAMS:2025:10549](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 24-12-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:15090](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 24-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11477](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 23-12-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:24942](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 23-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11398](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 19-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11272](#)
- Rechtbank Gelderland, 19-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11245](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Limburg, 18-12-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:12635](#)
- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 18-12-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:9047](#)
- Rechtbank Gelderland, 18-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11067](#)
- Rechtbank Gelderland, 18-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11062](#)
- Rechtbank Noord-Holland, 17-12-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:14794](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Overijssel, 16-12-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:7373](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 16-12-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6695](#)
- Rechtbank Midden-Nederland, 15-12-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6679](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 12-12-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:5082](#)
- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 11-12-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:8829](#)
- Rechtbank Midden-Nederland, 11-12-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6620](#) (zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht")

- Rechtbank Limburg, 10-12-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:12171](#)
- Rechtbank Limburg, 10-12-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:12173](#)
- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 09-12-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:8701](#)
- Rechtbank Den Haag, 09-12-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:24159](#)
- Rechtbank Den Haag, 08-12-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:23390](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 04-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:10495](#)
- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 04-12-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:8885](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Holland, 03-12-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:14785](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 09-10-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:9245](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 05-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1152](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2026, 18

ABRS, 24-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6349](#)

college van burgemeester en wethouders van Zaanstad, appellant.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 aanhef en onder c

WABO. HANDHAVING. OVERTREDING. Last onder dwangsom om handelen in strijd met verleende omgevingsvergunningen wat betreft parkeren te voorkomen of te beëindigen. De conclusie van de rechtbank dat artikel 2.1, aanhef en onder c, van de Wabo in deze situatie geen grondslag bood voor handhavend optreden, wordt onderschreven. Artikel 9.1 van de planregels van het bestemmingsplan "Gouwpark" is namelijk alleen van betekenis voor de toetsing van aanvragen om een omgevingsvergunning voor bouwen aan het bestemmingsplan. Dit artikel is niet geformuleerd als een gebruiksregel waarop met toepassing van artikel 2.1, aanhef en onder c, van de Wabo kan worden gehandhaafd. Dat het project Gouwpark volgens het college in strijd is met artikel 9.1 van de planregels, als de parkeerplaatsen overeenkomstig de inrichtingstekeningen worden gerealiseerd, is dus iets wat het college bij de toets van de aanvraag aan het bestemmingsplan had moeten beoordelen.

JnB 2026, 19

MK ABRS, 24-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6373](#)

college van burgemeester en wethouders van Voorne aan Zee.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder c

WABO. HANDHAVING. OVERTREDER. Opleggen last onder dwangsom. I.c. staat niet ter discussie dat het bestemmingsplan niet toestaat dat permanent op het perceel wordt gewoond. Het permanent bewonen van de recreatiewoning op het perceel is daarom aan te merken als strijdig "gebruik van gronden". Voor het laten gebruiken van de recreatiewoning in strijd met het bestemmingsplan is niet vereist dat appellant A zelf de recreatiewoning permanent bewoont. Het is daarvoor voldoende als appellant A de recreatiewoning laat gebruiken (door anderen) in strijd met het bestemmingsplan.

[...] 10.2. Gelet op de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo, moet onder "gebruiken van gronden" als bedoeld in deze bepaling mede

worden verstaan het "laten gebruiken van gronden" (Kamerstukken II 2006/07, 30 844, nr. 3, blz. 94). De Afdeling verwijst in dit verband naar haar uitspraak van 14 februari 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:628](#), onder 5.3.

Niet ter discussie staat dat het bestemmingsplan niet toestaat dat permanent op het perceel wordt gewoond. Het permanent bewonen van de recreatiewoning op het perceel is daarom aan te merken als strijdig "gebruik van gronden". Voor het laten gebruiken van de recreatiewoning in strijd met het bestemmingsplan is niet vereist de [appellant A] zelf de recreatiewoning permanent bewoont. Het is daarvoor voldoende als [appellant A] de recreatiewoning laat gebruiken (door anderen) in strijd met het bestemmingsplan. [appellant A] is om die reden door het college terecht aangemerkt als rechtstreeks overtreder. In wat [appellant A] heeft aangevoerd ziet de Afdeling onvoldoende aanknopingspunten voor het oordeel dat er geen sprake was van het "laten gebruiken" van de recreatiewoning in strijd met het bestemmingsplan. Zoals de rechtbank heeft overwogen heeft [appellant A] niet aannemelijk gemaakt dat hij niet op de hoogte was van het strijdig gebruik van de recreatiewoning. [appellant A] heeft dit ook niet bestreden. In de door [appellant A] aangeleverde huurovereenkomst staat geen bepaling dat de woning niet permanent bewoond mag worden. Daarnaast staat in de overgelegde brief tot opzegging van de huur niet dat dit gedaan wordt vanwege het niet naleven van een afspraak dat de recreatiewoning niet mocht worden bewoond. [appellant A] schrijft in deze brief dat de reden voor de opzegging is dat hij de recreatiewoning zelf nodig heeft. Daarnaast is de Afdeling niet gebleken dat er op het moment van het opleggen van de last onder dwangsom of het nemen van het besluit op het bezwaar van [appellant A] civielrechtelijke of andere stappen zijn gezet om [appellant B] de permanente bewoning te laten staken. [...]

JnB 2026, 20

MK ABRS, 24-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6338](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. BOUWWERK. DOOSLETTERS. Weigering

omgevingsvergunning aanbrengen reclame-uitingen aan gevel gebouw. Van elke reclame-uiting moet zelfstandig worden beoordeeld of dat een bouwwerk is. Gelet op de omvang van de reclame-uiting, het materiaal en de wijze van bevestiging van de doosletters aan het profiel en het profiel aan de gevel, heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat deze reclame-uiting een bouwwerk is in de zin van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo. Ook ten aanzien van de andere reclame-uiting heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat het gaat om een bouwwerk.

JnB 2026, 21

Rechtbank Gelderland, 30-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11545](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Buren.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1, 2.12, 2.20a, 2.27

Besluit omgevingsrecht (Bor) 6.5 lid 2

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. VVGB. VERTROUWENSBEGINSEL. Weigering

omgevingsvergunning verplaatsen woning. Uitspraken van wethouders zijn niet bindend voor de gemeenteraad bij het al dan niet afgeven van een vvgb. Het staat de gemeenteraad vrij om over het toestaan van de functie 'wonen' op het perceel een eigen ruimtelijke afweging te maken en de vvgb te weigeren. De gemeenteraad heeft hierin een eigen bevoegdheid en is

niet gebonden aan eventuele toezeggingen van (leden van) het college. Het college heeft niet de bevoegdheid om bij het ontbreken van een vvgb van de raad de omgevingsvergunning toch te verlenen vanwege eventuele toezeggingen om medewerking te verlenen aan de realisatie van een woonrecht.

[...] 9.1. Om te beoordelen of een beroep op het vertrouwensbeginsel slaagt, moet de rechtbank in beginsel drie stappen doorlopen.⁹

1. Is er sprake van een toezegging?

2. Kan de toezegging worden toegerekend aan het bevoegde bestuursorgaan?

Als de eerste twee stappen bevestigend worden beantwoord dan betekent dit dat er gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt.

3. Zijn er zwaarwegende belangen die zich verzetten tegen honorering van het opgewekte vertrouwen.

9.2. Met betrekking tot de eerste stap heeft het college in het verweerschrift uiteengezet dat uit de door eiseres overgelegde stukken geen concreet bewijs is overgelegd dat er ondubbelzinnige toezeggingen zijn gedaan. De rechtbank overweegt dat de omstandigheid dat eiseres in de verkennende fase een positieve grondhouding bij de wethouder heeft bespeurd, niet betekent dat zij aannemelijk heeft gemaakt dat een vergunning zou worden verleend. Bovendien kan er niet aan worden voorbijgegaan dat uitspraken van wethouders niet bindend zijn voor de gemeenteraad bij het al dan niet afgeven van een vvgb (stap 2). Om te voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan de ruimte van de (democratisch gekozen) gemeenteraad om een eigen belangenafweging te maken, kunnen handelingen van het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad alleen binden als hij daarmee instemt.¹⁰ Het staat de gemeenteraad vrij om over het toestaan van de functie 'wonen' op perceel [perceelnummer 2] een eigen ruimtelijke afweging te maken en de vvgb te weigeren. De gemeenteraad heeft hierin een eigen bevoegdheid en is niet gebonden aan eventuele toezeggingen van (leden van) het college.

9.3. Op grond van artikel 2.20a van de Wabo is het college vervolgens verplicht om de gevraagde omgevingsvergunning, bij het ontbreken van een vvgb van de raad, te weigeren. Het college heeft niet de bevoegdheid om desondanks de omgevingsvergunning toch te verlenen vanwege eventuele toezeggingen om medewerking te verlenen aan de realisatie van een woonrecht op perceel [perceelnummer 2]. [...]

JnB 2026, 22

MK Rechtbank Midden-Nederland, 23-12-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6855](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bunschoten.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.22

Omgevingswet 1.3

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. VOORSCHRIFTEN. ZORGPLICHT OMGEVINGSWET.

Verlenen omgevingsvergunningen 15 woningen en 16 tiny houses. Eisers menen dat de omgevingsvergunningen ten onrechte niet voorzien in een voorschrift waaruit eenduidig en ondubbelzinnig blijkt dat tijdens de voorgenomen ontwikkelingen ofwel rekening moet worden gehouden met de zorgplicht of wel de concrete maatregelen als genoemd in de quickscan moeten worden getroffen. Ten aanzien hiervan wordt overwogen dat op de verdere voortzetting en uitvoering van de activiteiten de zorgplicht op grond van artikel 1.3 van de Omgevingswet van toepassing is. Los van het feit dat het niet nodig is om een regel die toch al rechtstreeks toepasselijk is te vermelden in een vergunningvoorschrift, is het ook niet

mogelijk om voorschriften aan een omgevingsvergunning te verbinden die zien op een andere activiteit dan de activiteit waar de omgevingsvergunning betrekking op heeft. Artikel 2.22 van de Wabo biedt geen grondslag voor het opnemen van dergelijke voorschriften.

JnB 2026, 23

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 11-12-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:8834](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rucphen, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Omgevingswet

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) 2.26

WABO. HANDHAVING. OVERTREDING. OMGEVINGSWET. VERGUNNINGSVRIJ. Weigering handhaving. De rechtbank constateert dat er een vergunning is verleend voor de geluidswand. Deze is op technische aspecten uitgevoerd in afwijking van de vergunning. Planologisch gezien is er niet in afwijking van de vergunning gebouwd. Er is dus mogelijk een nieuwe vergunning nodig voor de technische bouwactiviteit. Op grond van artikel 2.26 van het Bbl is een vergunning nodig als een bouwwerk zonder dak hoger is dan 5 meter. Nu het gaat om een geluidswand die niet hoger is dan 5 meter, kan deze voor wat betreft de technische aspecten onder het nieuwe recht vergunningsvrij worden gebouwd. Voor het planologische gedeelte is een vergunning verleend en is in overeenstemming met die vergunning gebouwd. Dat betekent dat er geen sprake meer is van een overtreding en dat het college het verzoek om handhaving terecht heeft afgewezen.

JnB 2026, 24

Rechtbank Limburg, 10-12-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:12172](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder a, 2.2 lid 1 onder b, 2.18

Erfgoedverordening Maastricht

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. GEMEENTELIJK MONUMENT. Weigering omgevingsvergunning vervangen kozijnen pand. I.c. wordt geoordeeld dat het pand van eiser wel degelijk als gemeentelijk beschermd monument is aangewezen. Verweerder heeft de aanvraag van eiser dan ook terecht opgevat als een vergunningsplichtige activiteit als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder b, van de Wabo. De aanwijzing tot beschermd gemeentelijk monument kan plaatsvinden in het bestemmingsplan in combinatie met een link naar de Erfgoedverordening. Verwijzing naar ABRS 23-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3416](#) en 25-07-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:2572](#). Het is niet nodig dat er per object een apart besluit, in de vorm van een beschikking specifiek gericht aan eiser bestaat. De rechtbank ziet geen basis in het recht voor een dergelijke rechtsregel.

JnB 2026, 25

Rechtbank Midden-Nederland, 07-11-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6585](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leusden.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. MILIEUZONERING (GELUID). VNG-HANDREIKING.

Verlenen omgevingsvergunning bouwen appartementencomplex in afwijking van bestemmingsplan. I.c. wordt geoordeeld dat bij de besluitvorming terecht de VNG-handreiking uit 2009 is toegepast. De nieuwe VNG-handreiking dateert weliswaar van vóór het bestreden besluit, maar deze nieuwe handreiking is specifiek tot stand gekomen vanwege de invoering van de Omgevingswet. Deze nieuwe handreiking is dus primair bedoeld voor de toepassing van milieuzonering in de context van de Omgevingswet en heeft niet dezelfde juridische status voor gevallen die nog onder de Wabo vallen. Omdat in deze zaken de Wabo met de onderliggende regelingen nog van toepassing zijn, gelden de regels en richtlijnen uit de oude VNG-handreiking. Het college heeft dus kunnen aansluiten bij de richtafstanden uit deze VNG-handreiking.

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- Rechtbank Oost-Brabant, 19-12-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:8273](#);
- MK Rechtbank Gelderland, 17-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11022](#);
- Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 17-12-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:24130](#);
- Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 24-12-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:5619](#);
- MK Rechtbank Limburg, 24-09-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:9187](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- ABRS, 24-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6379](#) (zie ook samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht");
- Voorzieningenrechter Rechtbank Limburg, 12-12-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:12341](#);
- Rechtbank Overijssel, 12-12-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:7297](#);
- Rechtbank Gelderland, 22-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11274](#);
- MK Rechtbank Noord-Holland, 04-12-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:15482](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2026, 26

MK ABRs, 24-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6396](#)

college van gedeputeerde staten van Zeeland.

Wet natuurbescherming (Wnb)

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. Positieve weigering natuurvergunning kunstmestfabriek. PROCESBELANG. MOB heeft belang bij het antwoord op de vraag of de aangevraagde activiteit natuurvergunningplichtig is. Dat kan door MOB in deze procedure aan de orde worden gesteld. Het feit dat de positieve weigering niet het rechtsgevolg toekomt dat MOB vreemde of dat Yara Sluiskil duidelijk heeft gemaakt dat zij van mening is dat ze een natuurvergunning nodig heeft, doet niet af aan dat belang van MOB om in deze procedure in rechte vastgesteld te hebben dat de aangevraagde activiteit natuurvergunningplichtig is. Verwijzing naar ABRs 07-09-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2624](#). MOB heeft dus een procesbelang. VERGUNNINGPLICHT. INTERN SALDEREN. PROJECT. Voor de vraag of sprake is van de voortzetting van één-en-hetzelfde project is niet bepalend dat de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden door de aangevraagde bedrijfssituatie niet toeneemt ten opzichte van de referentiesituatie. Aan de vraag of een project afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben, gaat namelijk de vraag vooraf wat de omvang van dat project is en in concreto of hier sprake is van de voortzetting van één-en-hetzelfde project of niet.

[...] Procesbelang

7. Yara Sluiskil stelt zich op het standpunt dat MOB geen procesbelang heeft. De uitspraak van de Afdeling van 18 december 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4923](#) (hierna: 18 december-uitspraak) heeft volgens Yara Sluiskil duidelijk gemaakt dat zij een natuurvergunning nodig had en dat aan een positieve weigering niet meer het rechtsgevolg toekomt dat MOB vreemde, namelijk dat aan een positieve weigering dezelfde rechten kunnen worden ontleend als aan een natuurvergunning.

7.1. Er bestaat geen aanleiding voor het oordeel dat MOB geen belang meer heeft bij de beoordeling van haar beroep tegen het besluit van 21 maart 2023. MOB heeft namelijk belang bij het antwoord op de vraag of de aangevraagde activiteit natuurvergunningplichtig is. Dat kan door MOB in deze procedure aan de orde worden gesteld. Het feit dat de positieve weigering niet het rechtsgevolg toekomt dat MOB vreemde of dat Yara Sluiskil duidelijk heeft gemaakt dat zij van mening is dat ze een natuurvergunning nodig heeft, doet niet af aan dat belang van MOB om in deze procedure in rechte vastgesteld te hebben dat de aangevraagde activiteit natuurvergunningplichtig is (zie ook ABRvS 7 september 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2624](#)). MOB heeft dus een procesbelang.

[...] Vergunningplicht - intern salderen

[...] 9.6. De Afdeling ziet in wat het college en Yara Sluiskil hebben aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat de aangevraagde situatie kan worden beschouwd als de voortzetting van één-en-hetzelfde project ten opzichte van het project waarvoor op 31 oktober 2014 een natuurvergunning is verleend. Anders dan het college betoogt, is daarvoor niet bepalend dat volgens het college de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden door de aangevraagde bedrijfssituatie niet toeneemt ten opzichte van de referentiesituatie. Aan de vraag of een project afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben, gaat namelijk de vraag vooraf wat de omvang van dat project is en in concreto of hier sprake is van de voortzetting van één-en-hetzelfde project of niet. De vervanging van de priltoren "Ureum 6" voor de ureumgranulatiefabriek "Ureum 8"

en de uitbreiding en inkrimping van de productiecapaciteit van verschillende andere fabrieken op het industrieterrein leiden namelijk tot een wijziging van de exploitatie van het bedrijf. Die gewijzigde exploitatie was op grond van de natuurvergunning van 31 oktober 2014 niet toegestaan. Ook daaruit blijkt dat de aard en de voorwaarden waaronder het project werd uitgevoerd, zijn gewijzigd.

Weliswaar wordt het project op één terrein uitgevoerd, blijven de productieactiviteiten in de kern hetzelfde en blijven ook de producten die daaruit voortkomen onveranderd, maar door de vervanging van de priltoren "Ureum 6" door de ureumgranulatiefabriek "Ureum 8" en de uitbreiding en inkrimping van de productiecapaciteit van verschillende andere fabrieken op het industrieterrein is geen sprake van volledige overeenstemming met het project waarvoor de natuurvergunning van 31 oktober 2014 is verleend.

De Afdeling ziet ook geen aanleiding voor het oordeel dat de aanvraag voor de natuurvergunning betrekking heeft op een afzonderlijk, nieuw project in plaats van op de wijziging van een bestaand vergund project, zoals door het college en Yara Sluiskil naar voren is gebracht. Het college en Yara Sluiskil hebben de Afdeling namelijk geen aanknopingspunten gegeven waarom het nu aangevraagde project naar aard, tijd en ruimte zo te onderscheiden is van wat op 31 oktober 2014 al is vergund op het industrieterrein, dat aangenomen moet worden dat wat nu is aangevraagd, moet worden gekwalificeerd als een afzonderlijk, nieuw project.

Het voorgaande betekent dat de aanvraag voor de natuurvergunning betrekking heeft op de wijziging van een eerder vergund project en daarmee op een nieuw project. Dat nieuwe project is het bestaande project zoals dat na de wijziging zal worden voortgezet (vergelijk ov. 17.5 van de 18 december-uitspraak). [...]

JnB 2026, 27

Rechtbank Den Haag, 17-12-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:24760](#)

college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7, 2.8

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. Terechte weigering natuurvergunning uitbreiding melkrundveehouderij. EVENREDIGHEIDSBEGINSEL. In het geval van eisers doen zich geen bijzondere omstandigheden voor die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever en wordt niet toegekomen aan de vraag of toepassing van artikel 2.8, derde lid, van de Wnb zozeer in strijd komt met het evenredigheidsbeginsel dat die toepassing achterwege had moeten blijven. Artikel 2.8, derde lid, van de Wnb is een dwingend geformuleerde bepaling, die voorschrijft dat een natuurvergunning uitsluitend wordt verleend als wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze bepaling zijn geformuleerd. Bij de totstandkoming van deze bepaling moet door de wetgever zijn onderkend dat weigering van de natuurvergunning voor de aanvrager verstrekende (financiële) gevolgen kan hebben. Dat ook eisers deze verstrekende gevolgen ervaren, is dus geen bijzondere omstandigheid in de hier bedoelde zin. **REFERENTIESITUATIE. HINDERWETVERGUNNING.** De verhouding 1:0,7 dient uitsluitend te worden gehanteerd in een situatie waarin in het verleden vergunning is verleend en een veebestand is gehouden waarbij slechts het aantal stuks melkvee of het aantal melkkoeien bekend is en geen informatie voorhanden is over het aantal stuks jongvee. Als die situatie zich voordoet, dan geldt de verhouding 1:0,7 op de wijze zoals die door het college is toegepast. Dat wil zeggen dat het totale aantal vergunde dieren dient te worden gesplitst in een deel melkkoeien en een deel vrouwelijk jongvee jonger dan twee jaar. Verwijzing naar ABRS 14-06-2006, [ECLI:NL:RVS:2006:AX8514](#) en 24-06-2015,

[ECLI:NL:RVS:2015:1946](#). Als informatie voorhanden is waaruit een andere verhouding tussen melkvee en jongvee blijkt, dan dient van die verhouding te worden uitgegaan.

JnB 2026, 28

MK Rechtbank Gelderland, 29-12-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:11375](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, verweerder.

Wet natuurbescherming

Awb 1:2

NATUURBESCHERMING. BELANGHEBBENDE. Weigering intrekking natuurvergunning kolen- en biomassa gestookte elektriciteitscentrale. I.c. wordt geoordeeld dat Stichting MOB gelet op de doelstellingen en de feitelijke werkzaamheden aan te merken is als belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb.

PROCESBELANG. I.c. is de oude natuurvergunning vervangen door de nieuwe natuurvergunning. Als de rechtbank het bestreden besluit zou vernietigen, en het college dus een nieuw besluit op de aanvraag zou moeten nemen, dan zou het college de aanvraag slechts kunnen weigeren. De natuurvergunning waarvan om intrekking is verzocht bestaat immers niet meer. Voor zover de oude natuurvergunning met terugwerkende kracht moet worden ingetrokken, is dit een uitbreiding van het aan dit geschil ten grondslag liggende verzoek tot intrekking van de vergunning. Geconcludeerd wordt dan ook dat eisers hun doel, intrekking van de oude natuurvergunning, niet langer kunnen bereiken. Een eventuele vernietiging van de nieuwe natuurvergunning voor een nieuw project betreft een onzekere toekomstige gebeurtenis, die niet maakt dat op dit moment procesbelang bestaat.

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

JnB 2026, 29

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 10-12-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:8748](#)

minister van Infrastructuur en Waterstaat, verweerder.

Waterwet 6.5 sub c

Waterbesluit 6.12 lid 2 sub f

Waterregeling 6.11, eerste lid, sub g

WATERWET. Opleggen maatwerkvoorschriften over plaatsen visfuisen of visnetten. I.c. is niet in geschil dat er voor het plaatsen van visfuisen geen vergunningsplicht geldt, omdat het een activiteit van ondergeschikte aard is in de zin van artikel 6.5, sub c, van de Waterwet, in samenhang met artikel 6.12, tweede lid, sub f, van het Waterbesluit, in samenhang met artikel 6.11, eerste lid, sub g van de Waterregeling. Ook is niet in geschil dat de minister bevoegd is om maatwerkvoorschriften te stellen. Volgens de minister is het sinds 2012 verboden om in de voorhavens van de [locatie 2] visfuisen te plaatsen. Geoordeeld wordt dat de minister het gestelde verbod niet aannemelijk heeft gemaakt. Dat verbod vloeit niet rechtstreeks voort uit de Waterwet of de daarop gebaseerde regelingen en de minister heeft niet aannemelijk gemaakt dat na inwerkingtreding van de Waterwet een dergelijk verbod is opgelegd. Het vervallen van de vergunningsplicht vanaf eind 2009 heeft materieel geen wijziging aangebracht in de gebieden waarin volgens de vergunningsvoorschriften uit 1997 gevisst mag

worden. De minister heeft niet voldoende gemotiveerd waarom de gestelde maatwerkvoorschriften gelet op onderhoud, veiligheid en de ter zitting besproken vispassage, in het geval van eiseres voor de door haar gebruikte delen van de voorhaven evenwichtig zijn. Er is geen sprake van (kenbare) noemenswaardige incidenten, de vispassage is nog niet aangelegd en de plaats daarvan valt buiten het gebied waar eiseres vist.

Overige jurisprudentie Waterwet:

- MK ABRS, 24-12-2026, [ECLI:NL:RVS:2025:6374](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2026, 30

MK CRvB, 17-12-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1866](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA) 25 lid 9, 65

WIA. LOONSANCTIE. REINTEGRATIE-INSpanNINGEN. RIV-TOETS. Anders dan het Uvw is de Raad van oordeel dat appellante voldoende re-integratie-inspanningen heeft verricht.

Loonsanctie is ten onrechte opgelegd.

5.6. Bij de RIV-toets is door de verzekeringsarts en verzekeringsarts bezwaar en beroep vastgesteld dat er geen aanwijzingen zijn dat de medische situatie van de werknemer en diens belastbaarheid na het deskundigenoordeel van 13 juli 2021 evident is gewijzigd. De conclusie van de verzekeringsarts bezwaar en beroep en arbeidsdeskundige bezwaar en beroep, dat werknemer gedurende de gehele periode vanaf het deskundigenoordeel belastbaar was voor passende werkzaamheden en het spoor 2-traject zich ten onrechte heeft beperkt tot de voorbereidende fase, is daarmee in tegenspraak met het deskundigenoordeel van 13 juli 2021. Omdat de medische situatie van werknemer na het deskundigenoordeel van 13 juli 2021 niet is gewijzigd, lag het voor de hand dat appellante de ingeslagen weg heeft voortgezet en de re-integratie in spoor 2 heeft vervolgd op de wijze en in de mate zoals zij al deed. Appellante is daarbij terecht blijven uitgaan van de juistheid van het advies van haar bedrijfsarts, dat werknemer gelet op zijn functionele mogelijkheden niet belastbaar was voor arbeid maar wel voor werk voorbereidende stappen in spoor 2. Voor zover de bedrijfsarts met dit advies de hem toekomende professionele marge [...] zou hebben overschreden en daardoor door appellante onvoldoende re-integratie inspanningen zouden zijn verricht in spoor 2, is de Raad van oordeel dat appellante daarvoor onder de gegeven omstandigheden een deugdelijke grond had.

5.7. Uit wat hiervoor is overwogen, volgt dat het Uvw appellante ten onrechte een loonsanctie heeft opgelegd. [...]

JnB 2026, 31

MK CRvB, 18-12-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1878](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA)

Toeslagenwet (TW) 11 lid 7

WIA. TW. TERUGWERKENDE KRACHT. BIJZONDER GEVAL. De Raad concludeert dat sprake is van een bijzonder geval als bedoeld in artikel 11, zevende lid, van de TW, op grond waarvan het Uvw bevoegd is om de toeslag eerder in te laten gaan dan één jaar voorafgaande aan de dag waarop de aanvraag om toeslag werd ingediend. Aangevallen uitspraak vernietigd.

4.2. Naar vaste rechtspraak [...] kan van een bijzonder geval in de zin van artikel 11, zevende lid, van de TW sprake zijn, als de aanvrager wat de verlate aanvraag betreft redelijkerwijs gesproken niet kan worden geacht in verzuim te zijn geweest. Anders dan de rechtbank is de Raad van oordeel dat sprake is van een bijzonder geval als bedoeld in deze bepaling. Daartoe is het volgende van belang.

4.3. [...] Uit deze informatie komt een beeld naar voren van een man die in psychisch en sociaal opzicht niet zelfredzaam was. Voorts staat vast dat appellant ten tijde van de aanvraag voor en de toekenning van een WIA-uitkering in 2019 door het Uvw niet is gewezen op de mogelijkheid om een toeslag aan te vragen. Gelet op deze omstandigheden is aannemelijk dat appellant in deze periode niet in staat was zelf een toeslag aan te vragen. De conclusie van de verzekeringsarts bezwaar en beroep dat het medisch niet te onderbouwen is dat appellant in de periode van 25 april 2019 tot 15 augustus 2020 niet in staat was om een toeslag aan te vragen, is te beperkt, gelet op alle omstandigheden van dit geval.

4.4. Het Uvw heeft gesteld dat appellant voor het aanvragen van een toeslag hulp had kunnen inroepen van anderen, zoals de ambulante hulpverlener dan wel zijn gemachtigde, die bezwaar heeft gemaakt tegen de toekenningsbeslissing van de WIA-uitkering. Dit standpunt is onvoldoende onderbouwd. De Stichting Ambulante Hulpverlening Midden-Nederland, die appellant heeft geholpen bij het doen van de WIA-aanvraag, biedt blijkens haar website hulp aan bij diverse levensgebieden, waaronder (praktische) hulp bij financiën, zoals het openen van de post en het maken van overzichten van in- en uitgaven, maar is geen professionele rechtsbijstandverlener dan wel bewindvoerder. Mede in aanmerking nemend dat appellant door het Uvw niet is gewezen op de mogelijkheid van een toeslag en dat de toegekende WIA-uitkering (€ 1.410,87 bruto) niet ruim beneden het sociaal minimum ligt, hoefde van de ambulante hulpverlener niet verwacht te worden dat deze uit eigen beweging een toeslag voor appellant aanvroeg. De gemachtigde van appellant, advocaat, heeft op 9 december 2019 een pro forma-bezwaarschrift ingediend tegen het WIA-toekenningsbesluit van 21 augustus 2019, welk bezwaarschrift hij op 10 januari 2020 heeft ingetrokken. De Raad heeft geen aanknopingspunten voor het oordeel dat van hem in dit geval verwacht mocht worden dat hij een toeslag voor appellant aanvroeg.

4.5. Gelet op de omstandigheden genoemd in 4.3 en 4.4 wordt geconcludeerd dat is sprake van een bijzonder geval als bedoeld in artikel 11, zevende lid, van de TW, op grond waarvan het Uvw bevoegd is om de toeslag eerder in te laten gaan dan één jaar voorafgaande aan de dag waarop de aanvraag om toeslag werd ingediend. Ter zitting heeft het Uvw opgemerkt dat als sprake is van een bijzonder geval, er in dit geval sprake is van bijzondere hardheid, omdat het inkomen van appellant in de betreffende periode onder het sociaal minimum lag. Dit betekent dat appellant met ingang van 15 augustus 2019 recht heeft op een uitkering ingevolge de TW.

[...]

5. Uit 4.3 tot en met 4.5 volgt dat het hoger beroep slaagt. De aangevallen uitspraak zal worden vernietigd. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2026, 32

Rechtbank Limburg, 06-11-2025 (publ. 06-01-2026), [ECLI:NL:RBLIM:2025:10933](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roermond.

Participatiewet (PW) 17 lid 2

PARTICIPATIEWET. HUISBEZOEK. MEDEWERKINGSVERPLICHTING. Het college heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat eiseres de op haar rustende medewerkingsplicht heeft geschonden. Het college had de bevoegdheid om de bijstandsuitkering in te trekken. Hoewel niet is gebleken dat eiseres door de intrekking van het recht op bijstand in grote financiële problemen is gekomen en zij ook op zitting heeft verklaard dat zij kan rondkomen doordat zij een aantal toeslagen ontvangt en haar zus haar financieel helpt, stelt de rechtbank vast dat het college ten onrechte niet in de belangenafweging heeft betrokken dat eiseres tijdens het huisbezoek zo'n 32 weken zwanger was en dus kwetsbaar was. Verder is eiseres kort na het afgebroken huisbezoek (in de bezinningsperiode) bevallen en daardoor met andere dingen bezig geweest. Desondanks heeft zij contact proberen te leggen met het college, hetgeen helaas niet is gelukt. In lijn met de beroepsgrond van eiseres, dat het college meer oog had moeten hebben voor de menselijke maat in deze zaak, is de rechtbank van oordeel dat het college een (nadere) belangenafweging moet maken, met inachtneming van de *volledige* situatie van eiseres. De rechtbank vernietigt het bestreden besluit. Het college moet een nieuw besluit nemen.

JnB 2026, 33

MK CRvB, 16-12-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1898](#)

dagelijks bestuur van Laborijn.

Participatiewet (PW) 36 lid 1

Verordening individuele inkomenstoelage gemeente Doetinchem 2016 (Verordening) 3

PARTICIPATIEWET. AFWIJZING AANVRAAG INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG.

LANGDURIG LAAG INKOMEN. Zoals de rechtbank heeft overwogen, volgt uit artikel 3 van de Verordening en de toelichting daarop dat voor de beoordeling of sprake is van een langdurig laag inkomen het feitelijk genoten inkomen op jaarbasis in de referteperiode bepalend is. In het geval van appellant is het inkomen over 2020 veel hoger dan de voor hem geldende bijstandsnorm, vermeerderd met het bedrag van de individuele inkomenstoelage dat voor die periode van toepassing was. Gelet op het inkomen van appellant in 2020 staat vast dat geen sprake is van een marginale overschrijding in de zin van artikel 3 van de Verordening. Voor de uitleg van appellant dat moet worden uitgegaan van een gemiddeld inkomen over 36 maanden is geen enkel aanknopingspunt te vinden in de Verordening en de toelichting daarop. De enkele omstandigheid dat appellant een berekening op jaarbasis als oneerlijk

ervaart, maakt niet dat die uitleg zou moeten worden gevolgd. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2026, 34

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Holland, 15-12-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:14930](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Helder.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo)

WMO 2015. MAATSCHAPPELIJKE OPVANG. NOODOPVANG. De voorzieningenrechter ziet aanleiding om in deze situatie de voorlopige voorziening te treffen dat het college verzoekster en haar zoontje opvang blijft bieden tot zes weken nadat op het bezwaar van verzoekster is beslist.

19. Verzoekster en haar zoontje kunnen vanaf 4 december 2025 niet meer in het AZC verblijven.

Aansluitend zijn zij door het college opgevangen in een hotel. Gelet op het feit dat verzoekster, naar gesteld en niet weersproken, geen alternatieve mogelijkheden heeft voor verblijf, zal zij samen met haar zoontje dakloos raken indien het college haar niet meer opvangt in het hotel. Gelet hierop is de voorzieningenrechter van oordeel dat verzoekster een spoedeisend belang heeft bij het treffen van een voorlopige voorziening.

[...]

21. De voorzieningenrechter is van oordeel dat de belangenafweging in het voordeel van verzoekster en haar zoontje moet uitvallen. Daartoe overweegt de voorzieningenrechter dat niet gebleken is dat er op dit moment een alternatieve opvangmogelijkheid is voor verzoekster en haar zoontje. Aan de zijde van het college is niet gebleken van een zodanig zwaarwegend belang dat het belang van verzoekster en haar zoontje daarvoor moet wijken.

22. Gelet op het voorgaande ziet de voorzieningenrechter aanleiding om in deze situatie de voorlopige voorziening te treffen dat het college verzoekster en haar zoontje opvang blijft bieden tot zes weken nadat op het bezwaar van verzoekster is beslist.

Conclusie en gevolgen

23. De voorzieningenrechter wijst het verzoek toe en treft de voorlopige voorziening dat het college verzoekster en haar minderjarige kind opvang moet bieden tot zes weken na de bekendmaking van de beslissing op bezwaar.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

APV

JnB 2026, 35

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 29-12-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:5582](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weststellingwerf.

Wet dieren 1.4

Algemene plaatselijke verordening Weststellingwerf 2025 (Apv) 2:73a, 4:6

Carbidbeleid 2014

APV. ONTHEFFING. CARBIDSCHIETEN. ZORGPLICHT WET DIEREN. Verlenen ontheffingen carbidschieten. Op ongeveer 130 meter van de carbidschietlocatie bevindt zich een paardenstal. De raad heeft er bewust voor gekozen om geen regel over de minimale afstand tussen carbidschietlocaties en dierenverblijven vast te stellen. Naar verweerder ter zitting heeft gesteld, heeft de raad daarbij ook de situatie die nu voorligt onder ogen gehad. De voorzieningenrechter overweegt dat uit het beginsel van scheiding der machten en uit de gestelde belangenafweging door de raad volgt dat het niet aan hem is om bij afweging van de belangen dan toch een dergelijke afstandseis te hanteren. Toch wordt, naar voorlopig oordeel, het dierenwelzijn te zeer bedreigd door het carbidschieten in de toegestane vorm op zo korte afstand van de paardenstal. Dit leidt tot strijd met hogere regelgeving, te weten de door verzoekster genoemde algemene zorgplicht van artikel 1.4 van de Wet dieren. Het verzoek wordt in die zin toegewezen dat het schieten alleen toegestaan is met vijf melkbussen van 14.00 uur tot 18.00 uur.

[Naar inhoudsopgave](#)

AVG

JnB 2026, 36

Rechtbank Midden-Nederland, 24-11-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6587](#)

minister van Financiën, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) 15, 23 lid 1 sub h en i

Uitvoeringswet AVG (UAVG) 41

AVG. GEHEIMHOUDING. Gedeeltelijke toewijzing inzage persoonsgegevens Fraude Signalering Voorziening (FSV). I.c. heeft de rechtbank kennisgenomen van de stukken die de minister onder geheimhouding heeft overgelegd. Over bijlagen 4 en 5 wordt vastgesteld dat deze directe en indirecte persoonsgegevens bevatten. De minister heeft inzage in deze persoonsgegevens op zich mogen weigeren op de h- en i-grond van artikel 23, eerste lid van de AVG in samenhang met artikel 41 van de UAVG. De weigering van de persoonsgegevens kan niettemin geen standhouden omdat de motivering daarvan ontoereikend is voor eiser. Vastgesteld wordt dat deze motivering veel breder is dan de openbare motivering die met eiser is gedeeld. Hoewel de waarborging van het recht op privacy van anderen een legitieme reden is om volledige inzage te weigeren, is in dit geval sprake van een motiveringsgebrek. In het bestreden besluit is namelijk de weging van belangen bij het hanteren van deze uitzonderingsgrond, in het geheel niet gemotiveerd. De rechtbank begrijpt dat de minister

hierbij niet teveel informatie wil prijsgeven om die belangen te kunnen beschermen, maar is van oordeel dat van de minister mag worden verwacht dat hij die motivering zo formuleert dat voor eiser, die wil weten hoe het mogelijk is dat zijn gegevens in de FSV geregistreerd waren, concreter wordt gemaakt waarom het belang van bescherming van de privacy van anderen aan volledige inzage in de weg staat, zonder daarbij het zo concreet te maken dat die privacy niet langer is beschermd.

JnB 2026, 37

Rechtbank Midden-Nederland, 08-12-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:6709](#)

Autoriteit Persoonsgegevens (de AP), verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

AVG. HANDHAVING. Klacht ingediend bij AP over [Foundationnaam]. I.c. heeft eiser bij zijn klacht de AP verzocht om onjuiste informatie op zijn Wikipedia-pagina te laten rectificeren of te verwijderen. Geoordeeld wordt dat de AP van handhavend optreden tegen [Foundationnaam] heeft mogen afzien. De AP is enkel bevoegd om corrigerende maatregelen te nemen als gevolg van het niet naleven van de AVG. Tegen het overtreden van huisregels door [Foundationnaam] kan de AP niet optreden, omdat de AVG daarvoor geen grondslag biedt. Daarbij treedt de AP als toezichthouder op de naleving van privacywetgeving niet op als ‘scheidsrechter’. De AP kan alleen beoordelen of [Foundationnaam] in overeenstemming met de AVG handelt. De AP heeft dat met het bestreden besluit op juiste wijze gedaan.

[Naar inhoudsopgave](#)

Gezondheid

JnB 2026, 38

Verwijzingsuitspraak MK ABRS, 24-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6395](#)

college ter beoordeling van geneesmiddelen (CBG).

Richtlijn 2001/83/EG, zoals gewijzigd bij richtlijn 2004/27/EG,

(Geneesmiddelenrichtlijn) 8, 10, 10ter

GEZONDHEID. GENEESMIDDELENRICHTLIJN. UITLEG. PREJUDICIËLE VRAGEN.

VEREENVOUDIGDE VERGUNNINGSPROCEDURE. Verwijzingsuitspraak over de uitleg van artikel 10ter van de Geneesmiddelenrichtlijn. In het bijzonder gaat het om de vraag of het wel of niet mogelijk is dat meerdere vergunningen worden verleend voor dezelfde combinatie van werkzame stoffen op grond van dit artikel. De Geneesmiddelenrichtlijn wordt op dit punt verschillend uitgelegd. Om uiteenlopende rechtspraak te voorkomen, stelt de Afdeling prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie.

[...] 12.3. Gezien de verschillende uitkomsten bij de afzonderlijke interpretatiemethodes en de uiteenlopende praktijk binnen de Europese Unie is er naar het oordeel van de Afdeling geen sprake van een acte clair en kan er een gevaar voor uiteenlopende rechtspraak ontstaan. De Afdeling acht het voor de eenvormige uitleg van het Unierecht daarom belangrijk om prejudiciële vragen te stellen. Eerste vraag

13. De Afdeling ziet aanleiding tot het stellen van de volgende prejudiciële vraag:

1. Moet artikel 10ter van de Richtlijn zo worden uitgelegd dat als eenmaal voor een bepaalde combinatie van werkzame stoffen een handelsvergunning is verleend, ook een volgende vergunning voor diezelfde combinatie van werkzame stoffen op basis van dat artikel kan worden verleend?

Tweede vraag

14. Laboratorios Cinfa heeft voor de aanvraagprocedure registratiedossiers ingediend met eigen gegevens over de combinatie van de werkzame stoffen en verwijst voor preklinische en klinische proeven niet naar het dossier van Organon over Atozet. Verder is niet in geschil dat de indicatie voor Atozet een andere is dan die voor de middelen van Laboratorios Cinfa zijn aangevraagd. Zo zijn de geneesmiddelen van Laboratorios Cinfa niet toegelaten voor preventie van cardiovasculaire voorvallen bij patiënten met een coronaire hartziekte en een voorgeschiedenis van acuut coronair syndroom. Hun geneesmiddelen bieden naar eigen zeggen een substitutietherapie voor behandeling met gecombineerde monogeneesmiddelen. De Afdeling vraagt zich af of het verschil in aangevraagde indicatie betekent dat sprake is van verschillende therapeutische oogmerken. In dit verband rijst de vraag welke betekenis moet worden toegekend aan de term ‘met therapeutisch oogmerk’ in artikel 10ter van de Geneesmiddelenrichtlijn.

14.1. De Afdeling ziet daarom aanleiding tot het stellen van de volgende prejudiciële vraag:

2. Is voor het antwoord op de eerste vraag de aangevraagde therapeutische indicatie voor het volgende gecombineerde geneesmiddel relevant? [...]

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) (“Afdeling bestuursrechtspraak stelt prejudiciële vragen over Europese Geneesmiddelenrichtlijn”) uitgebracht.

JnB 2025, 39

MK ABRS, 24-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6384](#)

minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Gezondheidswet 44

Besluit openbaarmaking toezicht- en uitvoeringsgegevens Gezondheidswet en Jeugdwet

2

GEZONDHEID. ACTIEVE OPENBAARMAKING. TOEZICHTRAPPORT. TOETSINGSKADER.

Toetsing van een openbaarmakingsbesluit. De Afdeling ziet aanleiding haar rechtspraak in zoverre te nuanceren dat de toetsing van een openbaarmakingsbesluit door de bestuursrechter zich ook kan uitstrekken tot conclusies en oordelen die evident niet volgen uit de feiten. Een belangenafweging is niet aan de orde behoudens voor zover het gaat om persoonsgegevens die in het openbaarmakingsbesluit zijn vermeld.

[...] Toetsingskader

10. De actieve openbaarmakingsregeling als bedoeld in artikel 44 van de Gezondheidswet is op 1 februari 2019 ingevoegd bij de Wet van 14 november 2016 tot wijziging van de Gezondheidswet en de Wet op de jeugdzorg teneinde een mogelijkheid op te nemen tot openbaarmaking van informatie over de naleving en uitvoering van regelgeving, besluiten tot het opleggen van sancties daarbij inbegrepen (Stb. 2016, 448).

10.1. De Afdeling heeft in haar uitspraken van 2 september 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2089](#) en 30 april 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1970](#), overwogen dat de wetgever het van belang heeft geacht dat informatie van de toezichthouder over de naleving en uitvoering van regelgeving door de inspectie openbaar wordt gemaakt. Uit de wetsgeschiedenis van de wet van 14 november 2016 volgt dat de toetsing van een openbaarmakingsbesluit door de bestuursrechter beperkt is tot de vraag of voor de vaststellingen van feitelijke aard in het rapport een voldoende feitelijke basis aanwezig is. De waardering van feiten en oordelen daarover maken geen deel uit van de door de bestuursrechter te verrichten toetsing, evenmin als conclusies die op die waarderingen en oordelen zijn gebaseerd.

10.2. De Afdeling ziet aanleiding haar rechtspraak in zoverre te nuanceren dat de toetsing van een openbaarmakingsbesluit door de bestuursrechter zich ook kan uitstrekken tot conclusies en oordelen die evident niet volgen uit de feiten. Het kan daarbij gaan om conclusies en oordelen die niet op in het rapport benoemde feiten zijn gebaseerd of die gezien de feiten evident te verstrekkend zijn. Deze rechtsopvatting is in lijn met de verwachting van de wetgever dat geschillen over de openbaarmaking zich beperken tot de vraag of de te openbaren informatie correct is en of ten gevolge daarvan de openbaarmaking kan plaatsvinden (Kamerstukken II 2014-15, 34 111 nr. 3, p. 11). Gelet op de in artikel 44, eerste lid, van de Gezondheidswet voorgeschreven openbaarmaking en de in die bepaling genoemde belangen daarbij, kan de bestuursrechter niet treden in een indringender toetsing van in een rapport opgenomen oordelen en conclusies.

10.3. Een belangenafweging is niet aan de orde behoudens voor zover het gaat om persoonsgegevens die in het openbaarmakingsbesluit zijn vermeld. In dat geval dient in het kader van artikel 8 van het EVRM te worden beoordeeld of de voorgenomen openbaarmaking geen ontoelaatbare inbreuk maakt op de in dit artikel vervatte bescherming van het privéleven.
[...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Open overheid

JnB 2026, 40

ABRS, 31-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6430](#)

directeur van Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland.

Wet open overheid (Woo) 8.8

Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) 40, 40a en 40b

WOO. WOZ. BIJZONDERE OPENBAARMAKINGSREGELING. Afwijzing verzoek

openbaarmaking documenten over vastgestelde waarde woning op grond van de Wet WOZ.

De rechtbank heeft overwogen dat hoewel de artikelen 40, 40a en 40b van de Wet WOZ niet in de bijlage van artikel 8.8 van de Woo zijn opgenomen, deze wet een bijzondere, uitputtende openbaarmakingsregeling bevat die voortgaat op de Woo. De Afdeling kan zich vinden in het oordeel van de rechtbank en in de overwegingen waarop dat oordeel is gebaseerd. De rechtbank heeft terecht verwezen naar de Verzamelwet BZK 20XX, waarin onder meer wetstechnische gebreken en leemten worden hersteld. Deze wet is inmiddels ook in werking getreden, waardoor de artikelen 40, 40a en 40b van de Wet WOZ zijn opgenomen in de bijlage van artikel 8.8 van de Woo. De rechtbank heeft terecht overwogen dat uit de totstandkomingsgeschiedenis van de Woo blijkt dat het gegeven dat een wet niet in de bijlage is opgenomen er niet aan in de weg staat dat de bestuursrechter aanneemt dat van een bijzondere openbaarmakingsregeling sprake is en dat daarbij de bedoeling van de wetgever geldt (zie bijvoorbeeld Kamerstukken II, 2019/20, 35 112, nr. 9, p. 10/11).

[Naar inhoudsopgave](#)

Openbare wegen

JnB 2026, 41

ABRS, 31-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6280](#)

raad van de gemeente Midden-Groningen.

Wegenwet 8, 9

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 3.30, 3.32

WEGENWET. WRO. Onttrekking weg aan het openbaar verkeer. De stichting heeft op de zitting aangevoerd dat uit de memorie van toelichting uit 1927 bij artikel 11 van de Wegenwet, zoals die luidde op het moment van de bekendmaking in 1930, blijkt dat een weg pas aan de openbaarheid mag worden onttrokken, als alle betekenis van de weg verloren is gegaan en een alternatief beschikbaar is. De Afdeling overweegt dat in de memorie van toelichting bij artikel 11 van het wetsvoorstel dat tot de Wegenwet heeft geleid (Kamerstukken II, 1927-1928, 362, nr. 3) geen aanknopingspunten te vinden zijn voor een uitleg van artikel 9, eerste lid, van de Wegenwet zoals de stichting voorstaat. De raad heeft het belang van een gevarieerd recreatief aanbod rondom het Schildmeer zwaarder kunnen laten wegen dan het belang van de gebruikers van de HOP en na de ingebruikname van het perceel als camping blijven voldoende andere locaties voor het gebruik als HOP in de omgeving over.

[Naar inhoudsopgave](#)

Verkeer

JnB 2026, 42

MK ABRs, 07-01-2026, [ECLI:NL:RVS:2026:77](#)

Dienst Wegverkeer (RDW)

Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba 2, 4

Wegenverkeerswet 1994 (Wvw 1994) 48, 51a

VERKEER. TENAAMSTELLING KENTEKENS. CARIBISCH NEDERLAND. Terechte vervallenverklaring tenaamstelling kentekens. De Wvw 1994 is niet op grond van artikel 2, eerste of tweede lid, van de Invoeringswet BES van toepassing in de openbare lichamen. Ook bevat de Wvw 1994 geen bepaling op basis waarvan de openbare lichamen tot het Europese deel van Nederland moeten worden gerekend. Daarom moet artikel 48, eerste lid, van de Wvw 1994 zo worden uitgelegd dat met 'Nederland' slechts het Europese deel van Nederland wordt bedoeld. Verwijzing naar Hoge Raad 07-10-2022, [ECLI:NL:HR:2022:1378](#).

GELIJKHEIDSBEGINSEL. De RDW heeft niet in strijd gehandeld met het gelijkheidsbeginsel. Niet alle wetten die in het Europese deel van Nederland gelden, zijn namelijk ook van toepassing in Caribisch Nederland. Dat is, anders dan appellante betoogt, een bewuste keuze van de wetgever. Dat is ook het geval met de Wvw 1994. Dat de wetgever die keuze zo niet had mogen maken, is niet aangevoerd. Dat betekent dat een inwoner van het Caribische deel van Nederland voor toepassing van deze wet geen gelijk geval is met iemand die in het Europese deel van Nederland woont.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2026, 43

MK ABRS, 17-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6058](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2011/95/EU 15 c

ASIEL. Ethiopië. Regio Tigray. De minister van Asiel en Migratie heeft deugdelijk gemotiveerd dat er in de stad Mek'ele geen sprake is van willekeurig geweld als gevolg van een binnenlands gewapend conflict.

9. De Afdeling is van oordeel dat de minister deugdelijk heeft gemotiveerd dat er in Mek'ele geen sprake is van een binnenlands gewapend conflict in de zin van artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn. Er vinden geen confrontaties plaats tussen reguliere strijdkrachten van een staat en een of meer gewapende groeperingen, dan wel een onderlinge strijd tussen twee of meer gewapende groeperingen, zoals beschreven in deze uitspraak, onder 7. Betrokkene heeft niet aannemelijk gemaakt dat de incidenten en de criminaliteit in Mek'ele gekwalificeerd kunnen worden als willekeurig geweld in de zin van artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn. De minister betoogt dan ook terecht dat de rechtbank niet voldoende heeft onderkend dat Mek'ele onder het beheer van de TIRA staat en dat de veiligheidssituatie daar beter is dan in de betwiste gebieden in Tigray. Uit de uiteengezette landeninformatie blijkt dat in het gebied onder beheer van de TIRA, waaronder Mek'ele, weliswaar aanzienlijke criminaliteit plaatsvindt, maar ook dat de veiligheidssituatie sinds de staakt-het-vurenovereenkomst duidelijk is verbeterd, met een significante daling van gewapende confrontaties, mensenrechtenschendingen en het aantal burgerdoden. Anders dan betrokkene betoogt, heeft de minister in dit verband geen doorslaggevend gewicht toegekend aan de cijfers van het ACLED. De minister heeft zich immers, zoals hierboven uiteengezet, gebaseerd op verschillende bronnen, en zij is bij deze beoordeling ook ingegaan op de door betrokkene overgelegde landeninformatie. Alle genoemde informatie is eenduidig en maakt duidelijk dat er in Mek'ele geen sprake meer is van willekeurig geweld als gevolg van een gewapend conflict.

Daarnaast heeft betrokkene niet aannemelijk gemaakt dat de zorgelijke humanitaire omstandigheden in Mek'ele het directe of het indirecte gevolg zijn van het handelen en/of het nalaten van een actor van ernstige schade die partij is bij een gewapend conflict in de zin van artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 16 juli 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3153](#), onder 4.2. Uit de overgelegde landeninformatie blijkt dat met name weersomstandigheden, insectenplagen en de economische situatie als oorzaken van voedseltekorten worden genoemd. Ook blijkt uit informatie van de United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) dat Mek'ele toegankelijk is voor humanitaire hulpverlening en dat daarvoor minimale belemmeringen bestaan. In het licht hiervan heeft de rechtbank ten onrechte geoordeeld dat de algemene landeninformatie over Tigray geen eenduidig beeld geeft van de veiligheidssituatie in Tigray, en meer specifiek van die in Mek'ele.

JnB 2026, 44

MK ABRS, 17-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6187](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2011/95/EU 15 c

ASIEL. Ethiopië. Regio Tigray. Geen sprake van willekeurig geweld als gevolg van een binnenlands gewapend conflict in de stad Aksum.

2.1. Bij uitspraak van vandaag, [ECLI:NL:RVS:2025:6058](#), heeft de Afdeling geoordeeld dat de minister in paragraaf C7/14.4 van de Vc 2000 deugdelijk heeft gemotiveerd dat in Mek'ele in Tigray geen sprake is van een situatie die valt onder artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn. Er is namelijk geen sprake van een binnenlands gewapend conflict in de gebieden in Tigray onder beheer van de Tigrayan Interim Regional Administration (hierna: de TIRA). Uit de overgelegde landeninformatie blijkt dat in Aksum, dat net als Mek'ele valt onder het beheer van de TIRA, nog wel aanzienlijke criminaliteit plaatsvindt, maar ook dat de veiligheidssituatie daar sinds de staakt-het-vurenovereenkomst is verbeterd. Dit uit zich in een aanzienlijke daling van gewapende confrontaties, mensenrechtenschendingen en het aantal burgerdoden. De minister wijst terecht op informatie van het Armed Conflict Location & Event Data (hierna: het ACLED), waaruit blijkt dat in de periode tussen 1 juli 2024 en 1 juli 2025 drie veiligheidsincidenten zijn geregistreerd in Aksum. Het ACLED heeft blijkens die informatie ook twee vreedzame protesten als veiligheidsincident geregistreerd. Appellant heeft niet aannemelijk gemaakt dat in Aksum sprake is van een binnenlands gewapend conflict. Naar het oordeel van de Afdeling kunnen de incidenten en de criminaliteit in Aksum niet gekwalificeerd worden als willekeurig geweld in de zin van artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn.

Ook heeft appellant niet aannemelijk gemaakt dat de humanitaire omstandigheden in Aksum het directe of het indirecte gevolg zijn van het handelen en/of nalaten van een actor van ernstige schade die partij is bij een gewapend conflict in de zin van artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 16 juli 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3153](#), onder 4.2. Uit de overgelegde landeninformatie blijkt dat met name weersomstandigheden, insectenplagen en de economische situatie als oorzaken van voedseltekorten zijn genoemd. Ook blijkt uit informatie van het United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) dat Aksum toegankelijk is voor humanitaire hulpverlening. In het licht van deze informatie heeft de rechtbank terecht overwogen dat de minister zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat appellant een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer naar Ethiopië niet aannemelijk heeft gemaakt.

Bij deze uitspraken heeft de Afdeling bestuursrechtspraak een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2026, 45

MK ABRS, 18-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6114](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2008/115/EG 5

ASIEL. De verplichting om een refoulementbeoordeling te maken is niet beperkt tot de gevallen waarin een vreemdeling eerder een asielprocedure heeft doorlopen. Uit het arrest Ararat, punten 35 en 38, volgt namelijk dat de minister op grond van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn in alle fasen van de terugkeerprocedure met het beginsel van non-refoulement rekening moet houden. Van een vreemdeling mag bovendien niet verlangd worden dat hij of zij een aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd indient om de volledige eerbiediging van het beginsel van non-refoulement tot gelding te laten komen.

De refoulementbeoordeling bij de vaststelling van een terugkeerbesluit

5. Betrokkene betoogt verder dat zij in het gehoor voorafgaand aan het terugkeerbesluit en inreisverbod heeft te kennen gegeven dat zij vreest voor haar man in Colombia, omdat hij haar heeft bedreigd, en dat zij om die reden niet durft terug te keren. Door in het besluit alleen te vermelden dat betrokkene geen bijzondere omstandigheden heeft aangevoerd, is de minister hieraan voorbijgegaan en heeft zij ten onrechte niet beoordeeld of de bijzondere omstandigheden aanleiding vormden om van het terugkeerbesluit en het inreisverbod af te zien. De minister heeft in het geheel geen belangenafweging gemaakt. Het besluit is volgens betrokkene daarom in strijd met het motiverings-, evenredigheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

5.1. In haar nadere schriftelijke inlichtingen betoogt de minister dat de verplichting om deze vrees te beoordelen bij het nemen van een terugkeerbesluit, beperkt is tot de gevallen waarin een vreemdeling eerder een asielprocedure heeft doorlopen. Zij leidt dat af uit het arrest van het Hof van Justitie van 17 oktober 2024, Ararat, [ECLI:EU:C:2024:892](#), punten 40 en 50. Indien zij bij het nemen van een terugkeerbesluit een onderzoek naar een risico op refoulement zou moeten doen, zonder dat eerder een terugkeerprocedure is doorlopen, zou dat afbreuk doen aan de doeltreffendheid van het verwijderingsbeleid, aldus de minister.

5.2. De Afdeling wijst allereerst op haar uitspraak van 2 september 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:4178](#), waarin zij in het algemeen is ingegaan op de betekenis van het arrest Ararat en de verplichtingen die daaruit volgen voor de minister, de rechtbank en de Afdeling. De Afdeling heeft zich in die uitspraak echter niet uitgelaten over de situatie dat de minister een terugkeerbesluit neemt terwijl een vreemdeling niet eerder een asielprocedure heeft doorlopen. Het standpunt van de minister roept de vraag op of zij in dat geval ook een refoulementbeoordeling moet maken.

5.3. Anders dan de minister betoogt in haar nadere schriftelijke inlichtingen, is de verplichting om een refoulementbeoordeling te maken niet beperkt tot de gevallen waarin een vreemdeling eerder een asielprocedure heeft doorlopen. Uit het arrest Ararat, punten 35 en 38, volgt namelijk dat de minister op grond van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn in alle fasen van de terugkeerprocedure met het beginsel van non-refoulement rekening moet houden. Van een vreemdeling mag bovendien niet verlangd worden dat hij of zij een aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd indient om de volledige eerbiediging van het beginsel van non-refoulement tot gelding te laten komen. Zie het arrest Ararat, punten 40 en 41, en het arrest van het Hof van 4 september 2025, Adrar, [ECLI:EU:C:2025:647](#), punten 74 en 75.

5.4. Betrokkene klaagt dus terecht dat de minister haar vrees voor haar man in Colombia niet heeft beoordeeld bij de vaststelling van het terugkeerbesluit. Dit terwijl betrokkene in het gehoor wel heeft

verklaard dat zij bij terugkeer vreest voor haar man. Gelet hierop, had de minister bij de vaststelling van het terugkeerbesluit dus moeten motiveren dat zij zich ervan heeft vergewist dat betrokkene bij terugkeer naar Colombia geen reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 4 van het EU Handvest.

JnB 2026, 46

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 11-12-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:25406](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 28

ASIEL. De minister heeft zich niet ten onrechte op het standpunt gesteld dat aan de asielmotieven afvalligheid van de islam en bekering tot het christendom geen geloof kan worden gehecht. Een van de redenen daarvoor is dat eiser gebruik heeft gemaakt van een voorafgaand aan zijn asielaanvraag onder begeleiding van een juridisch adviseur ingestudeerd asielrelaas. Voor wat betreft de politieke overtuiging van eiser en de risico's bij terugkeer op de luchthaven heeft de minister zich voldoende deugdelijk gemotiveerd op het standpunt gesteld dat hieruit geen gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade volgt. Een reden om eiser internationale bescherming te verlenen is er daarom niet. De afwijzing van de asielaanvraag van eiser houdt stand.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2026, 47

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 29-12-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:25445](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw Richtlijn 2011/95/EU 15 c

ASIEL. Prejudiciële vraag 15c richtlijn 2011/95. Syrië. Dienen humanitaire omstandigheden die kunnen bijdragen aan een ernstige en individuele bedreiging van het leven van een burger of persoon en die een gevolg zijn van willekeurig geweld in het kader van een internationaal of binnenlands gewapend conflict, bij het bepalen van het niveau van willekeurig geweld zoals bedoeld in artikel 15c van richtlijn 2011/95 in aanmerking te worden genomen? Zo ja, welke mate van causaal verband is vereist tussen het willekeurig geweld in het kader van een internationaal of binnenlands gewapend conflict en deze humanitaire omstandigheden?

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2026, 48

MK ABRS, 22-12-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:6279](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 59

VREEMDELINGENBEWARING. Wanneer de minister een maatregel van bewaring niet binnen twee dagen omzet en dus onvoldoende voortvarend handelt, is naar het oordeel van de Afdeling de maatregel onrechtmatig vanaf de dag dat de wettelijke grondslag voor deze maatregel niet meer van toepassing is. Dat de minister een termijn van twee dagen wordt gegund om de maatregel om te zetten, kan dan niet meebrengen dat deze maatregel gedurende die termijn zonder geldige wettelijke grondslag rechtsgeldig is voortgezet.

3.2. Omdat appellant door het asielbesluit van 15 februari 2025 geen rechtmatig verblijf meer had in Nederland, is de wettelijke grondslag van de maatregel van bewaring van 7 februari 2025 niet meer van toepassing. Zoals volgt uit onder andere de uitspraak van de Afdeling van 6 mei 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1869](#), onder 3, heeft de minister in zo'n geval een termijn van twee dagen om de wettelijke grondslag van de maatregel van bewaring te wijzigen. Zoals de minister ook zelf tijdens de zitting bij de rechtbank heeft erkend, heeft zij dit één dag te laat gedaan, namelijk op 18 februari 2025.

3.3. Omdat de minister de maatregel van bewaring te laat heeft omgezet, moet worden beoordeeld vanaf welke dag de maatregel onrechtmatig moet worden geacht. De Afdeling constateert dat er geen eenduidige lijn is binnen de rechtspraak over het moment van onrechtmatigheid van een maatregel van bewaring wanneer de minister een maatregel niet tijdig omzet en daardoor onvoldoende voortvarend handelt. De Afdeling ziet daarom aanleiding om de lijn te verduidelijken.

3.4. Uitgangspunt is dat een vrijheidsontnemende maatregel alleen rechtmatig voortduurt als en zolang wordt voldaan aan de wettelijke vereisten die aan de betrokken maatregel ten grondslag liggen. Wanneer de minister een maatregel van bewaring binnen twee dagen omzet en dus voldoende voortvarend handelt, wordt aanvaard dat de maatregel niet onrechtmatig is. In dat geval wordt de voortzetting van de bewaring namelijk rechtsgeldig gerechtvaardigd op basis van een andere autonome rechtsgrondslag. Wanneer de minister een maatregel van bewaring echter niet binnen twee dagen omzet en dus onvoldoende voortvarend handelt, is naar het oordeel van de Afdeling de maatregel onrechtmatig vanaf de dag dat de wettelijke grondslag voor deze maatregel niet meer van toepassing is. Dat de minister een termijn van twee dagen wordt gegund om de maatregel om te zetten, kan dan niet meebrengen dat deze maatregel gedurende die termijn zonder geldige wettelijke grondslag rechtsgeldig is voortgezet.

3.5. Omdat de minister de maatregel van bewaring één dag te laat heeft omgezet, is in het geval van appellant de maatregel onrechtmatig vanaf de dag dat de wettelijke grondslag niet meer van toepassing is. De maatregel is daarom onrechtmatig vanaf 15 februari 2025 tot aan de opheffing van de maatregel op 18 februari 2025.

[Naar inhoudsopgave](#)